

OBSAH

Úvod

I. Účastníci pracovněprávních vztahů	7
1. Kdo je oprávněn jednat za socialistickou organizaci	7
2. Kdy se občan může stát pracovníkem	8
3. Zastupování při právních úkonech	9
II. Vznik pracovního poměru	10
1. Co se musí prokázat před vznikem pracovního poměru	10
2. Pracovní smlouva	11
3. Zkušební doba	13
4. Vznik pracovního poměru na základě pracovní smlouvy	13
III. Změny pracovního poměru	15
1. Převedení na jinou práci	15
2. Přeložení do jiného místa, než bylo sjednáno v pracovní smlouvě	17
3. Pracovní cesta	18
4. Převedení pracovníka na původní pracovní místo	18
5. Převedení a přeložení na žádost pracovníka	18
6. Účast odborových orgánů při převádění a překládání	19
IV. Skončení pracovního poměru	21
1. Dohoda o rozvázání pracovního poměru	21
2. Výpověď daná organizací pracovníkovi	22
3. Důvody, pro které může organizace dát výpověď	24
4. Kdy je organizace povinna pomáhat pracovníkovi při získání nového zaměstnání	25
5. Kdy organizace nesmí dát výpověď (zákaz výpovědi)	26
6. Doručování výpovědi	28
7. Výpověď daná pracovníkem organizaci	28
8. Výpovědní důvody, při nichž se výpovědní lhůta pracovníkovi neprodlužuje	28
9. Ostatní výpovědní důvody pracovníka	30
10. Výpovědní lhůty	31
11. Okamžité zrušení pracovního poměru ze strany organizace	32
12. Důvody, pro které může organizace zrušit pracovní poměr s pracovníkem okamžitě	32
13. Okamžité zrušení pracovního poměru pracovníkem	33
14. Zrušení pracovního poměru ve zkušební době	33
15. Skončení pracovního poměru sjednaného na určitou dobu	34

16. Neplatnost rozvázání pracovního poměru a nároky z něho vyplývající	36
V. Souběžné pracovní poměry a vedlejší činnost	41
1. Souběžné pracovní poměry	41
2. Vedlejší pracovní poměr	42
3. Vedlejší činnost	43
VI. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	44
1. Povinnosti vyplývající pro účastníky z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	44
2. Dohoda o pracovní činnosti	46
3. Dohoda o provedení práce	47
VII. Povinnosti pracovníků, pracovní kázeň, pracovní řády	48
1. Povinnosti pracovníků	48
2. Povinnosti vedoucích pracovníků	49
3. Socialistická pracovní kázeň	49
4. Hodnocení pracovních výsledků	50
5. Pracovní posudky	50
6. Účast odborových orgánů při upevňování pracovní kázně	51
7. Ukládání kárných opatření	51
8. Kdo je oprávněn ukládat kárná opatření	52
9. Jednotlivá kárná opatření a jejich použití	53
10. Souběr kárného opatření s jinými postihy	54
11. Rozhodnutí o kárném opatření	56
12. Do kdy je možno uložit kárné opatření	58
13. Pravoplatnost a vykonatelnost kárných opatření, opravné prostředky proti rozhodnutí	59
14. Spory o návrh na zrušení kárného opatření	60
15. Evidence kárných opatření	61
16. Pracovní řády	61
VIII. Pracovní doba	64
1. Délka pracovní doby	64
2. Rozvržení pracovní doby	64
3. Kratší pracovní doba	65
4. Začátek a konec pracovní doby	65
5. Přestávky v práci	65
6. Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směnami	66
7. Dny pracovního klidu	66
8. Nepřetržitý odpočinek v týdnu	67
9. Pracovní pohotovost	67
10. Práce přesčas	67

IX. Dovolena na zotavenou	70
1. Podmínky pro vznik nároku na dovolenou	70
2. Ve kterých případech se nevyžaduje splnění podmínky čekací doby ani odpracování 75 dnů	71
3. Výjimečné poskytnutí dovolené v případech, kdy pracovník nesplňuje podmínky pro vznik nároku na dovolenou	71
4. Délka dovolené	72
5. Které doby se započítávají do doby trvání pracovního poměru	73
6. Poměrná část dovolené	74
7. Dodatková a další dovolená	75
8. Vliv skončení pracovního poměru na dovolenou	77
9. Krácení dovolené	78
10. Nástup dovolené	81
11. Hromadná závodní dovolená	82
12. Přerušování dovolené	83
13. Náhrada mzdy za dovolenou	83
X. Mzda	85
1. Základní zásady	85
2. Mzdové soustavy	85
3. Mzdové nároky upravené v kolektivní smlouvě	86
4. Normování práce	86
5. Mzda při převedení na jinou práci	87
6. Mzda za práci přesčas	88
7. Zvýhodnění práce v nočních směnách a o sobotách a nedělích	88
8. Mzda za práci ve svátek	89
9. Náhrada mzdy za svátek	89
10. Mzda při vadné práci	89
11. Mzda mladistvých pracovníků	90
12. Podíly na hospodářských výsledcích	90
13. Odměny při významných pracovních a životních výročích	91
14. Splatnost mzdy	92
15. Výplata mzdy	92
16. Srážky ze mzdy	92
XI. Náhrada mzdy při překážkách v práci, náhrady výdajů, průměrný výdělek, promlčení	94
1. Všeobecné zásady o překážkách v práci	94
2. Překážky z důvodů obecného zájmu	94
3. Služba v ozbrojených silách	96
4. Školení a studium při zaměstnání	98

5. Důležité osobní překážky v práci	99
6. Prostoje	101
7. Ostatní překážky na straně organizace	101
8. Cestovní výlohy	101
9. Výše náhrad cestovních výloh	102
10. Náhrady za používání vlastního náradí	103
11. Průměrný výdělek	103
12. Vrácení přeplatků	104
13. Promlčení	105
14. Smrt pracovníka	106
XII. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	107
1. Péče o bezpečnost při práci je přední povinností	107
2. Hmotné podmínky ke zvyšování péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci	108
3. Účast pracovníků na zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	109
4. Co nutno považovat za předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	109
5. Společenská kontrola odborových orgánů v oblasti bezpečnosti při práci	110
6. Registrace pracovních úrazů	110
XIII. Péče o pracovníky	112
1. Péče o pracovní, zdravotní, sociální a kulturní podmínky pracovníků	112
2. Péče o kvalifikaci pracovníků a její zvyšování	113
3. Dohoda týkající se získání nebo zvýšení kvalifikace	113
XIV. Pracovní podmínky žen a mladistvých	115
1. Pracovní podmínky žen	115
2. Zákazy některých prací pro ženy	115
3. Noční práce žen — odpočinek mezi dvěma směnami	116
4. Pracovní podmínky těhotných žen a matek	118
5. Rozvázání pracovního poměru s těhotnou ženou nebo matkou	118
6. Úprava pracovní doby těhotných žen a matek	119
7. Mateřská dovolená	120
8. Pracovní zařazení pracovníce po návratu z mateřské dovolené	120
9. Pracovní podmínky mladistvých	121
10. Zákazy některých prací pro mladistvé	122
11. Lékařské vyšetření mladistvých	122

12. Úloha závodních výborů v péči o pracovní podmínky žen a mladistvých	123
XV. Učební poměr	124
1. Vznik učebního poměru a povinnosti z něho vyplývající	124
2. Skončení učebního poměru	125
3. Povinnost organizace při skončení učebního poměru	126
4. Účast závodních výborů	127
XVI. Náhrada škody	128
1. Předcházení škodám — povinnosti pracovníka a organizace	128
2. Odpovědnost pracovníka za škodu způsobenou při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním — zásady	129
3. Která organizace je oprávněna požadovat náhradu škody	129
4. Pracovník odpovídá za škodu, kterou způsobil při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním	130
5. Zaviněné porušení právních povinností	132
6. Druhy pracovníkovy odpovědnosti	132
7. Obecná odpovědnost pracovníka	133
8. Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody	133
9. Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách — dohoda o hmotné odpovědnosti	134
10. Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů	135
11. Rozsah náhrady při obecné odpovědnosti	135
12. Rozsah náhrady za vzniklý schodek	136
13. Rozsah náhrady za ztrátu svěřených předmětů	136
14. Kdy lze pracovníku snížit náhradu škody, kterou je povinen hradit	137
15. Náhrada škody za zmetek způsobený pracovníkem	137
16. Odpovědnost organizace — zásady	138
17. Obecná odpovědnost organizace	138
18. Co je organizace povinna pracovníku hradit	139
19. Odpovědnost organizace za škodu vzniklou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání	139
20. Kdy organizace odpovídá za škodu vzniklou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání	140
21. Kdy se organizace může zprostit své odpovědnosti	141
22. Co je povinna organizace pracovníku nahradit	142
23. Ztráta na výdělku po dobu pracovní neschopnosti	143
24. Ztráta na výdělku po skončení pracovní neschopnosti	143
25. Náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění	144

26. Náklady spojené s léčením a věcná škoda	145
27. Náhrada škody pozůstalým	145
28. Odpovědnost organizace ve zvláštních případech (odpovědnost za škodu na odložených věcech a při odvracení škody)	146
29. Jak uplatňuje organizace své nároky na náhradu škody	147
30. Jak uplatňuje pracovník své nároky na náhradu škody .	147
XVII. Projednávání pracovních sporů	149
1. Které orgány řeší pracovní spory	149
2. Postup při ustavování komisí pro pracovní spory . .	149
3. Zahájení smírčího řízení	150
4. Jednání komise	151
5. Uzavření smíru	152
6. Skončení smírčího řízení	153
7. Rozhodování komise	154
8. Zrušení schváleného smíru nebo pravomocného rozhodnutí komise	155
9. Náhrada nákladů řízení	155
10. Zápis o jednání	155
XVIII. Pravomoci závodního výboru — usnesení IV. všeodborového sjezdu	156
1. Vztahy ZV ROH k vedení organizace	156
2. Co je spolurozhodování ZV ROH	157
3. Co je součinnost ZV ROH	158
4. Kontrolní pravomoc ZV ROH	158
5. Povinnost organizace respektovat pravomoci ZV ROH .	159
6. Přehled nejdůležitějších pravomocí závodních výborů v oblasti rozhodování	160
spolurozhodování	161
součinnosti	163
společenské kontroly	165
7. Odchytky v působnosti závodních výborů	166
8. Postavení, úloha a pravomoc podnikových výborů ROH .	166
9. Přenesení pravomocí na dílenské výbory a odborové úseky	168
XIX. Poskytování právní pomoci členům ROH	170
1. Těžiště je na závodech	170
2. Právní pomoc poskytovaná OOR, KOR a svazovými orgány	170
3. Zastupování před soudy	171
4. Odnětí právní pomoci zastoupením před soudem . . .	172

5. Právo stížností ve věcech výkonu právní pomoci . . . 173
 6. Úhrada nákladů právní pomoci 173

XX. Úkoly odborů na úseku upevňování socialistické zákonnosti . 174

1. Usnesení předsednictva ÚRO ze dne 5. 4. 1972 — základ pro činnost odborů na úseku upevňování socialistické zákonnosti 174
 2. Preventivně výchovná činnost 175
 3. Společenský žalobce a společenský obhájce . . . 176
 4. Záruky za nápravu obviněných a za dovršení nápravy odsouzených 177
 5. Které orgány rozhodují o vyslání společenského zástupce a o nabídnutí záruky 178
 6. Ostatní formy výchovné činnosti 178
 7. Pracovněprávní otázky souvisící s účastí ZO ROH v trestním řízení 179
 8. Účast ROH v občanskosoudním řízení 179